

FELSŐKRISZTINA

2001. TE DEUM

Felső-Krisztinavárosi Keresztelő Szent János Plébánia, 1124 Budapest, Apor Vilmos tér 9, telefon: 356-0089

Szentmisék rendje:

Hétköznapokon reggel ½8 és este 6 órakor

Vasárnap reggel ½8, 9, ½11, 12, este 6 és 7 órakor

Hivatali órák:

Hétfőn, kedden, szerdán és pénteken

délelőtt 9-12, délután ½5-½6 óráig

Meghódítottuk Rómát, Róma meghódított minket

*Kétévenként pünkösdkor
útnak indul a schola.
1999-ben Csíksomlyó,
idén pedig Róma volt
a zarándoklat úti célja.*

Május utolsó csütörtökén, az esti szentmisén búcsúztatott Márton atya: „most nem a harangok, hanem a hangok mennek Rómába.” Átbuszoztuk az éjszakát. Másnap délben megtekintettük Assisit (Porciuncula, Szent Ferenc és Szent Klára bazilikái), és vacsorára megérkeztünk római szálláshelyünkre, az Isteni Megváltó Leányai által fenntartott zarándokházba.

Péntek reggel irány a Szent Péter bazilika, amelynek altemplomában TERNYÁK Csaba érsek várt ránk és mutatott be szentmisét. (Nem a magyar kápolnában, mert az egy szellőzőnyílás miatt „hangösszekötetésben” van a felső templommal, ahol éppen egy bíboros misézett, hanem Európa pártfogói (Benedek, Cirill és Metód) kápolnájában. Az érsek úr ismerősként üdvözölte a kórust, mert újmisésként, majd egyházmegyénk segédpüspökeként többször is járt templomunkban. Rómáról, az apostolfejedelmekről és a zarándoklat értelméről szolt a szentbeszédben.

Megkerestük a bazilika legfontosabb alkotásait, pápasírijait, majd a kupola következett. Nagyszerű, tiszta idő volt, így Michelangelo remekének tetejéről mindent láttunk, amit látni lehet.

(folytatás a 3. oldalon)

Útban a Lateráni Bazilika felé

Krónika

Húsvét után, a Kaposvár melletti Iván községben rendezték meg „A magyar kereszténység 1000 esztendejéről” c. **Országos Egyháztörténeti Vetélkedő** döntőit. A plébániák, általános- és középiskolák számára kiírt versenyre 1261 csapat nevezett, közöttük plébániánkról is négy: a Szent Gellért, és a Szent Antal kollégium két-két csapata. Akik a három fordulós verseny döntőjébe jutottak, három csoportban (ált. isk.; gimn.; plébániák + gimn.) mérték össze tudásukat. Plébániánk egyetlen állva maradt együttese a „Nyitvaróc” (Szt. Antal koll.) az utóbbi csoportba került, ahol 22 csapat közül az 5. helyen végzett.

(folytatás a 2. oldalon)

Az újság ingyenes, előállítási költsége példányonként 50Ft. Kérjük a kedves híveket, amennyiben tehetik, támogassák a lap további megjelenését. Köszönjük.

(folytatás az 1. oldalról)

És bár a remélt római utat nem sikerült kiharcolni, gratulálunk a **Csekő Anna, Temesvári Katalin, Béres András és Szerdahelyi Miklós** összetételű csapatnak, akik „felsőkrisztinához” méltóan képviselték plébániánkat. „Tanáruknak” **Dr. Hauser Baláznak** pedig köszönjük a felkészítést és a gondoskodást, amellyel a gyerekeket irányította.

*

Ministránsaink egy másik csoportja a **római ministráns zárándoklaton** való részvételért versenyezhetett. A 285 nevezőből 160 ministráns nyerte el a részvétel lehetőségét a zárándoklaton. Akik nem jutottak be a római utazó keretbe, azok számára a főegyházmege két napos mariazelli utazást kínált fel. Plébániánkról a római zárándoklaton *Bakonyi Regina, Csekő Anna, Csekő Imre, Szabó József* vehet részt, míg Mariazellbe utazhat *Bakonyi Brigitta, Érsek Anna, Gémes Alma, Hernády Eszter, Jakubecz Gabriella*.

*

Aki vasárnaponként rendszeresen a kilencórás gyermekmisére jár, örömmel tapasztalhatja, hogy egyre nő a résztvevők, azon belül is a gyerekek és gyerekes családok száma. Köszönhető mindez *Márton atya* kedves, gyermekek számára is érdekes, érhető, közvetlen beszédeknek, és azoknak *lelkes híveknek*, akik aktívan vesznek részt a szentmisén, akár könyörgések olvasásával, akár más módon. **Örvendetes új kezdeményezés, hogy a szentmise után agapé várja a gyerekeket és szüleiket**, ahol sütemény és üdítő fogyasztása mellett a beszélgetésre, egymás megismerésére is lehetőség nyílik.

Jó lenne, ha ezt a jó példát követnék a többi szentmisén résztvevő hívek is.

*

Egyre népszerűbb a plébániai majális. Az idén is sokan jöttek ki a

hármashatárhegyi reptérre. A „Kávéházban” megtartott szellemi vetélkedő a maratoni küzdelem után is eldöntetlenre állt, így a döntést (megosztott első hely) a zsűrinek (Rajkai Jánosnak) kellett meghoznia. Ezalatt a cserkészek akadályversenyen tesztelték a bátrabbakat. A rafinált ügyességi feladatok teljesítése jó szórakozást nyújtott versenyzőknek és nézőknek egyaránt. Természetesen lehetőség nyílt az ismerkedésre és a „világmegváltó” értekezésekre is.

*

Sikeres volt a második alkalommal megtartott **plébániai fórum**. A résztvevőket elsősorban a templom és sekrestye festésének és felújításának terve érdekelte. Számos kérdés és javaslat hangzott el, amelyekre *Márton atya*, illetve a tervezők nevében *Müller Ferenc* válaszolt, megígérve, hogy a jó ötleteket a tervezés és kivitelezés során figyelembe fogják venni. A fórum egyik érdekessége volt, - amint ezt valaki meg is fogalmazta - hogy az idősebbek aktívabbak, a változtatásra fogékonyabbak voltak, mint a fiatalok, akik, mintha aggályoskodóbbak lettek volna.

*

Pünkösöd hétfőn, június 4-én szomorú évfordulóra is emlékezünk. A **trianoni diktátum 81. évfordulóján** Zebegényben *Karl Josef Rauber* pápai nuncius szentelte meg azt a harangot, amely a Kálvária-domb kápolnájában ezentúl minden nap 16³⁰-kor (a diktátum aláírásának időpontja) megkondul,

emlékeztetve a nagyhatalmakat történelmi bűnükre, bennünket pedig hazafiúi kötelességünkre.

*

Kellemes és tartalmas kikapcsolódást ígér a családok számára a **IV. Monostori Családünnep**, amelyet a *Szigetmonostori Római Katolikus Egyházközség* és a *Monostori Családegyesület* rendez augusztus 15-én. A program 11 órakor szentmisével kezdődik, majd kézműves bemutatók, kisgyermek-programok, kézműves foglalkozások, lovagi tornajáték, jelmezes dramatizált játék Szent Erzsébet életéről, gyermek-, ill. felnőtt táncbázis és kiállítás fogadja a látogatókat. A színes program 22:30-ig tart. (részletes program a hirdetőn, ill. a szórólapokon)

*

Neveléssel a boldogabb családokért címmel május 17. és 19. között tartottak konferenciát Budapesten, amelyről az Új Ember is beszámolt. Ezen egy záróközleményt fogalmaztak meg, melyet következő számunkban ismertetünk.

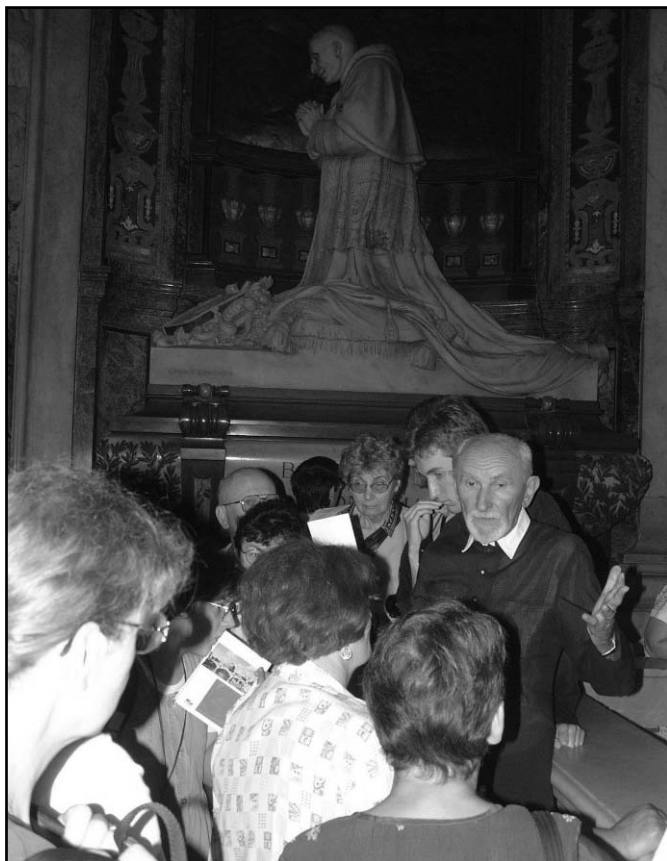
*

A plébánia karitás szervezete idén is megrendezi nyári napközis táborát június 18-tól július 6-ig. A nagy érdeklődés miatt valamennyi turnus a tervezettnél nagyobb létszámmal indul. A gyermekekkel a karitás munkatársai, a hitoktatók és nyári gyakorlatukat töltő egyetemisták foglalkoznak. A tábor mottója idén: *Szent Ferenc útján* - programjaink főként a természet megismerésére és szeretetére nevelnek.

B.Gy.

Képviselőtestületi tagok - munka közben

Zsurkai atya „idegenvezet”

(folytatás az 1. oldalról)

Miközben a negyvenhét fős csapatunk többsége a Szent Péter teret és környékét vette birtokba, karvezetőnkkel, Tündével déli 12 órára a pápai szertartások hivatalába voltunk „hivatalosak”. Mária Cecilia paulinus nővér fogadott minket, aki a bazilika *scholájának* vezetője. Megbeszéltük, hogy mikor, és mit énekelhetünk a szertartás alatt illetve előtte és utána. Jelen volt még egy texasi kórus vezetője is, akikkel másnap, a pünködsdi pápai misén egymás mellett és egymást váltogatva énekelhettünk.

Szombat délután még két nagy pápai bazilikát (lateráni, amely testvértemplomunk Ker. János okán és a Santa Mária Maggiore), a Szent Lépcsőt, a Jeruzsálemi Szent Kereszt bazilikát és a Santa Prassede templomot néztük meg. Kiváló útitársunk, lelki és idegenvezetőnk, Zsurkai János atya nagy iramot diktált, amiért utólag hálásak vagyunk, de akkor és ott bizony feszesnek tűnt a tempó. De megérte. A hetvenharmadik évében járó atya el is

keresztelte csapatunkat „andalgó kórusnak”.

Másnap jött el a nagy nap. A Szent Péter téren, a lehető legjobb helyen, a pápai oltár mögött, a bazilika bejáratánál, szemben a térrel foglaltunk helyet. Csodálatos idő, fenséges látvány a Bernini oszlopsorai, és rajtuk a szentek szobrainak százai által ölelt tér, a háttérben a Gianicolo domb Csontváry ecsetjére kívánczoló

cédruzaival. Fél kilenc és fél tíz között a behangosított tér mikrofonjai előtt próbálhattunk, miközben gyülekezett a sok tízezer hívó sereg. Ez a pápai szertartás azért is különleges volt, mert az oltár mellé kihelyezték az egy évvel ezelőtt boldoggá avatott XXIII. János pápa üvegkoporsóját, majd a mise után végleges helyére, a bazilikába vitték.

Néhány méterre tőlünk, a bazilika főkapuján át jöttek az oltárhoz az érsekek és bíborosok, majd titkárai és a szertartásmester kíséretében maga a pápa.

A misében a válaszokat énekeltek, majd a mise után közvetlenül felhangzottak énekeink - magyarul, latinul. A szót Vörös Bogi énekelte és az egyik művet ő is vezényelte. Később a Vatikáni Rádiótól megkap-

tuk a hangfelvételt: Önteltség nélkül megállapíthattuk, hogy bizony szépen szólt a felső-krisztinavárosi énekkar a Vatikánban is!

Délután újabb megpróbáltatások: Kapitólium, Ara Coeli templom, Forum Romanum, Kolosszeum, Mózes szobor a Láncoz Szent Péter templomban, Circus Maximus, Santa Maria in Cosmedin templom, Marcello színháza, majd haza vacsorázni, és utána „Roma by night”: Trévi kút, Spanyol lépcső, Pantheon, Piazza Navona.

Hétfőn katakombák, ott szentmise, falakon kívüli Szent Pál-bazilika, Tre Fontane (Szent Pál vértanúságának helye), majd délután sokaknak Vatikáni Múzeum, másoknak vásárlás, szabad nézelődés a városban.

Este, vacsora után indultunk vissza Magyarországra, de kedden kora reggel megszakítottuk utunkat egy rövid velencei hajókázás és séta erejéig. Este nyolckor szálltunk ki a buszból az Apur Vilmos téren.

Élmény rengeteg volt. Lelkiekben, tudásban, egymás jobb megismerésében gazdagodva tértünk vissza. Senki nem veszett el, senki nem lett beteg, senki nem vesztett el semmit. Csak kapott, azt hiszem sokat. Köszönet érte a szervezőknek, minden résztvevőnek, köszönet érte a Gondviselésnek.

Szerdahelyi Csongor

„Az andalgókórus”

A Népszabadság 2001. ápr. 18-i száma A Sas-hegy címmel sajtóságos hangulatfestést adott környékünkről. A Farkasréti temetőről azt írja, hogy az „a jobbmódúak, a budai értelmiség temetője”, mely „olimpiai bajnokok, gól- és színészkirályok” valamint az „Ötömösiek és Nádszegiek, Melitták és Kázmérok nyughelye”. A borostyánok szorította családi kripták látványából a cikkíró azt a következtetést vonja le, hogy e temetőben „a címek, a rangok és a tudás versenye” folyik. A sok-sok sírfelirat szerint „dilettáns rímekbe öntött fájdalom”. Benyomásairól a továbbiakban így számol be: „A ravatalozó előtt gyászbarkas pihen. A Mindszentelek betontemplomában meghúzzák a harangot. A sas-hegyi hívő családok nem szeretik igazán a szocialista födémépítészetet. Nagyszombaton a meghittebb Apor Vilmos téri templomot választják. Errefelé kissé bizarr történetük van a templomoknak. Van, amelyik búfelejtő kocsmahelyére épült. Van, amelyik bekebelezte a hírhedt éjszakai klubot. Az Apor Vilmos téri Hully Gullyban két éve még go-go lányok játszottak a részúddal a technozene ritmusára. Szőkítők és budai kismaffiózók üzleteltek az asztaloknál. UV-fény söpört a táncolókon, és éjszakai nimfácskák tapadtak egy-egy koktél után a sportkocsik szélvédőjére. Ma a kidobók helyén alfa- és ómega-jel a kovácsoltvas rácson. A homlokzaton kereszt hirdeti az egyház győzelmét a földi pokol felett. Talán maguk a prédikátorok is meglepődnek néha, milyen könnyű volt a 'Bűn Házát' spirituálisra tatarozni.”

Nos, ami a temetőt illeti, ugyanolyan, mint a többi nagyvárosi köztemető, talán a fekvése szebb az átlagosnál. Mondani sem kell, a legtöbb síron itt is kereszt áll, egyértelmű és természetes bizonyítéka annak, hogy a vallásos hit még mindig tömegjelenség, s az emberek valóban úgy érzik, hogy a temető a bé-

A „Sas-hegy” - ahogy én látom

ke kertje (németül például Friedhof), ahol mindenféle rang- és címkórság értelmét veszíti. Ráadásul itt is többnyire ismeretlen, „egyszerű” emberek (merjük kimondani: polgárok) nyugszanak, Komondy Ferencek és Soós Dénesek, bár az is igaz, hogy e szép budai temető az átlagnál talán több „nagy ember” nyughelye, akiket viszont a nemzet nem a pompás gólok miatt tisztel és őriz emlékezetében. S íme egy, a sok-sok szép, a Népszabadság által „dilettánsnak” minősített sírfeliratról: „Sem távolság, sem halál szét nem választja azokat, kiket egy lélek éltet, egy szeretet fűz össze (Szent Bernát)”. A főbejáratnál lévő Mindszentelek temploma is jelzi, s nemcsak az elhunytak rokonai tudják, de a teljes hívő közösség is hiszi ill. nagy-nagy bizalommal reméli, hogy itt igenis szentek nyugszanak, akikhez - a megemlékezések virágaival - tömegek zarándokolnak ki imádkozni - nemcsak a halottak napján, de karácsonykor és anyák napján is. E templom - épp a temető közelsége miatt - „lélekmentő szolgáltatást” is ellát: gondoljuk csak például végig, hogy a temetéseket követően itt tartott gyászmiséken a pap felhívására hány távoli - talán haragos - rokon fordult már béke-kézfogással a másikhoz. Ebben az egykor modernnek számító „betontemplomban” a hívő közösség - mint templomának és egyházának valódi „szegletköve” - egyre inkább összekovácsolódik, hiszen tagjai az egykori tanítványokkal egyetemben vallják: „Mester, jó nekünk itt lenni.” Élénk és hatékony egyházközségi élet folyik. A kereszténység legnagyobb ünnepén, húsvétkor, lehet, hogy sokan a közeli Apor Vilmos téri plébánia szertartásán, ill. feltámadási körmenetén vesznek részt, ennek több - érthető - oka lehet, mindenesetre a tömeg itt is akkora, hogy csupán a „meg-

hittség” miatt nem érdemes átfáradni. Tény, hogy a tér - a néhány éve felállított Apor Vilmos-szobornak, a parkosításnak, no meg a kovácsoltvas-keresztnek köszönhetően - jóval barátságosabb, mint egykori „lékai” korában. Tudjuk, az itteni egyházközség nem „bekebelezte”, csupán - nagy áldozatok árán - megvette azt az épületet, melynek alapjain eredetileg is templom épült volna. S bizony, nemcsak környékünkön van bizarr történetük a templomoknak, hanem 2000 év óta a világ minden táján. Mert hát akire e templomokban emlékezünk, az, mint menekült család gyermeke, istállóban született s latorként keresztre szögezve halt meg. Ezen „emlékhe-lyek” közül a legjelentősebbek világszerte éppen sírok fölé épültek, de sok más „furcsaság” is van: a spliti templom például nem más, mint a keresztényeket 1700 évvel ezelőtt legyilkoló Diokleciánusz egykori mauzóleuma. Ami templomunkban nem működnek „prédikátorok”, csak a jó hírt áldozatos munkával tovább adó papok, akik hivatásukból adódóan (s mert van élettapasztalatuk) már régóta nem „lepődnek meg” semmin. Ők azok, akiktől távol áll mindenfajta látszat „spirituálisra való tatarozás”, hiszen a hívő közösséggel egyetemben tudják „Ha az Úr nem építi a házat, az építők hiába fáradnak”. Az Úr márpedig építi - mindennek szűk közösségünkön belül is ezernyi jele van. Az egyik ilyen az urnatemető, melynek fülkéi és táblácskái, mint egy-egy téglamár az új templomot tartják - no nem statikailag, annál jóval „erősebben”! Hiszen a kapun látható alfa és ómega, mint a kezdet és a vég szimbóluma, minden hívőnek, de különösen a Gál Feri bácsi szentbeszédein felnőtt itteni hívőknek az „Örök élet reményé”-t hirdeti.

Szende Ákos

Kazatsay Imre

1945. április 7-én születtem a Felső-Krisztinavárosban.

Iskolaéveim elvégzése után, az Országos Közegészségügyi Intézet a Budapesti Műszaki Egyetem, majd a Szőlészeti kutatóintézet voltak a munkahelyeim. Tíz éve Ausztriában, Grazban dolgozom. Templomunk szolgálatát 1951-ben kezdtem, mint kis ministráns. A nehéz időkből itt találtam meg azt a fontos kötődést, ami a mai napig kíséri

Egyházközség képviselőtestület

életemet. A 70-es évek elejétől vagyok a képviselőtestület tagja. A cserkészlet újjáalakulásakor rövid ideig a cserkészcsapat parancsnoka voltam. Amikor itthon tartózkodom, mindig igyekszem a templom szolgálatában részt venni.

Szeretném, ha egyházközségünk igazi közösséggé válna.

Sapszonné Homonnay Márta

Építész-mérnök, tájvédelmi főtanácsos vagyok. Családunkban az át-

lagosnál több a humor, a zene, az egymásra figyelés.

Férjem, Spaszon Ferenc a Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola alapítója, művészeti vezetője, Liszt-díjas karnagy. Gyermekeink közül a legidősebb óvodapedagógus, a középső zeneakadémista, a legkisebb geográfus hallgató.

Segíteni szeretném a lelkipásztorok és hívek kapcsolatát, valamint a testvéregyházakkal való jó viszonyt.

Ehhez kérem szíves segítségüket, imákat/imátokat, hiszen az ilyesfajta „hátszél” nélkül nehéz eredményt elérni.

ELSŐÁLDÓZÁS 2001.

Templomunkban május 13-án, a diákmisszián 42 gyermek járult első szentáldozáshoz. Két vonatkozásban is újat hozott a mostani ünnep. Idén történt először, hogy a gyermekek egyforma fehér, ún. Tarzicius-ruhát viseltek. A ruhákat a farkasréti plébánia bocsátotta rendelkezésünkre, melyért ezúton is köszönetet mondunk. Az egyszerű, egységes külső növelte a gyermekek összehangoltságát, áhítatát és nem kevés gondtól kímélte meg a szülőket is. Reméljük, a további években sem ütközik ellenállásba az új viselet.

Idén először a szentmise utáni reggelit az új épület nagytermében rendeztük meg. Az Oltáregylet tagjai, Csiszér Istvánné vezetésével, a sötét, kopár terembe valódi ünnepi hangulatot varázsoltak: gazdag virágdíszítés, gyertyák, szép terítés és a szokásos kakaó, mazsolás kalács. Nyugodtan mondhatjuk azt is, hogy nehéz munkával tették, hiszen a súlyos márványasztalok odacipelése is komoly feladat volt. Lelkesedésükért, ötletségükért és fáradozásukért valamennyiüknek köszö-

nettel tartozunk.

Ide végre a szentmise minden résztvevője befért. Márton atya köszöntője és az emléklapok kiosztása után családi hangulatban zajlott a reggeli.

Végezetül álljon itt a 2000/2001-es tanévben elsőáldozáshoz járult gyermekek névsora. Bízunk benne, hogy ministránsaink, hittanosaink között később is látjuk majd őket:

LK

Antal Bernadett
Bea Viktória
Bene Róza
Beregi Sándor
Bóné Krisztina
Cifka Fanni
Csányi Petra
Czabadai Lilla
Csermely Erik
Csermely Viktor
Fazekas Veronika
Fekete Tamás
Gond Gergely
Gyulai Gaál Balázs
Gyulai Gaál Viktor
Hajsz Márton
Hajsz Orsolya
Jenik Orsolya
Kemény Kornél
Kovács Noémi
Kövecses Judit

Liszka György
Nagy Dóra
Nagy Roland
Óri Eliza
Pallos Annamária
Pataki Dávid
Pintér Judit
Prószéky Anna
Radvány Zoltán
Radványi Sára
Rédey Bálint
Ringbauer Bence
Ringbauer Orsolya
Seidl Áron
Seidl Réka
Szabó Péter
Szántó Fanni
Tihanyi Hanna
Tóth Boróka
Wantuch Viktor
Zsabokorszky Zita

A templom és környéke a háború utáni években III.

Valamelyest *Gulyás Istváné*hoz hasonló szerepe volt a Felső-Kriszti-naváros életében *Löffler János*nak. Amit ő alkotott, a ministránsgárda, —ott a futárgárda— úgy jött létre, hogy a plébánia valamely igénye — t. i. itt a ministráns szolgálat, ott a hírszolgálat rendszeres ellátása— egy világi személyes elkötelezettsége, szervezési adottságai és a fiatalokra gyakorolt vonzó személyisége révén találkozott a hívek egy csoportja —a fiúk— személyes igényeivel.

Löffler János (1934) gépészmérnök volt, a MÁV-nál beruházási létesítményi főmérnök. Kedvtelésből a vasúti menetrend szerkesztésével is foglalkozott. Egyházáért elkötelezett ember volt, szervező zseni. A rendszerváltozás után már súlyos betegen ő gyűjtötte össze és vitte számítógépre —mint egykori ciszterci diák— a sok ezernyi egykori diáktárs címét és adatait. 1996-ban halt meg.

RIETH JÓZSEF: „Ami a ministrálást illeti, 1945-50 előtt igen ritka volt, hogy a mise ministráns nélkül maradt. *Szelényi plébános* és *Kiss Feri bácsi* igyekezett biztosítani rábeszélő képességével az oltár szolgálatát. Felnőttek is ministráltak. A ministránsokkal való jó ellátottságban egyébként még az is szerepet játszhatott, hogy a háború előtti és közvetlen utáni időkben fizettek is a ministrálásért. Később már inkább csak gyászmiséken, temetéseken vagy ünnepélyes miséken, esküvőkön.”

Az ötvenes évekre azonban az lett a jellemző, hogy inkább kellemtelensége lett valakinek az iskolában, ha valaki ministrálni látta.

LÖFLER JÁNOSNÉ (Massány Ildikó) férjét a forradalom alatt, 1956 október 29-én ismerte meg. „Valaki engem, meg a húgomat ajánlotta neki, hogy mi vállalnánk röpcédula-sokszorosítást. Akkor már András

öcsénk, aki ministráns volt, egy fél éve ismerte őt. *Kiss Feri bácsi*, a sekrestyés, akivel egy házban lakott, kérte meg Jánost 1956 tavaszán, hogy foglalkozzék a ministránsokkal. János addig ugyan a Rókus templomba járt, de most eleget tett *Feri bácsi* kérésének. Őszre teljes erővel működött is a csapat. A forradalom alatt a fiúk a Karitászt támogatását is végezték. A Déli pályaudvarról kocsival húzták a szentet a Margaréta utcai konyhára, ahol a szegényeknek főzték az ebédet. Az élelmiszer-nyersanyagot is ők fuvarozták.

Nem tudom, ki tud róla, hogy *János*, *Rupnik Károly* tanítóval, aki korábban cserkészvezető volt, meg *Kiss Feri bácsival* és egy káplán részvételével 1956. november 1-én megalakították az egyházközségi cserkészcsapatot. Ez csak 3-4 napig létezett, az oroszok bevonulásáig.”

TAKÁCS LÁSZLÓ (1939) mérnök, jelenleg is felső-krisztinai egyházközségi képviselőtestületi tag a leg-tájékozottabb a ministránsgárda egykori életéről:

„A gárdát *Löffler János* és *Behinszky Béla* atya (1954-58) vezette. Szerdánként volt a gyakorlás. Először megdöbbsentem, amikor a faliújságon megláttam a nevemet, mert egyszer nem mentem el.” Ettől kezdve nem maradt el, sőt TAKÁCS LÁSZLÓ 1956 tavaszára *Löffler* jobb keze lett, később a gárda első embere, *rektora*. 1963-64-ben mondott le, amikor egyetemi elfoglaltságai miatt már nem tudta volna ellátni.

„A gárda felépítésének mintáját a cserkészlet szolgáltatta. Három *família* —élén a *piorral*— alkotott egy *kollégiumot* —élén a *dékánnal*. Három kollégium —Szt. István, Szt. László, Szt. Gellért— magát a gárdát. Az első három dékán *Kelényi Ferenc*, *Tihanyi Gábor* és *Pattantyús István* voltak. Havonta volt dékáni

megbeszélés, ez a gárda önkormányzatának intézménye volt.

A ministrálás önként vállalt kötelesség volt, ha valaki nem tudott eljönni, szülői igazolást kellett hoznia, különben rossz pontot kapott. A hétköznapi misebeosztást annak tekintetbe vételével készítették el, hogy ki járt iskolába délelőtt, ki délután abban az időben, amikor még délután is volt tanítás. A vasárnapi misékre forgó volt: A reggeli 3, a délelőtti 3 és a délutáni 2 misét mindig másik kollégium ill. familia látta el. Az a kollégium, amelyiké a reggeli 3 mise volt, az ment kirándulni. Minden tanévben pontverseny volt az év végéig, a vakációban külön pontverseny. Az egyik nyáron mindenki kapott egy kis könyvecskét is, hogy ő a Felső-Krisztina ministránsa. Ha nyaralni volt és ott ministrált, a miséző pap oda írta be.

Abban az időben a gárda a ministrálásán kívül a hitoktatás és a cserkészlet funkcióját is ellátta. A famíliák önállóak voltak, az egyes gyerekek családjainál is voltak özszejövedetek, 6-7 gyerek könnyen elfért egy lakásban. A famíliákban fejlődött ki a vezetés utánpótlása. Minden kollégiumnak volt egy felnőtt pártfogója, egy papa, ez részt vett a kirándulásokon, a dékánikon is.

Ha valakit felavattak, választott magának egy latin nevet úgy, hogy két azonos nevű nem lehetett. Az első áldozási kor elérése nem volt feltétel. A ministránsok a beöltözésses miséken jelvényt viseltek, amelyen rajta volt az is, hogy milyen feladat elvégzésére jogosító vizsgát tett le. A ministránsé a két kancsó, az akolitusé a gyertya, a turiferé a füstölő, a ceremonaré a könyv.

Mind a vezetési funkcióban, mind a ministránsfokozatban életkorral haladtak előre, de a kettő nem függött egymástól.

Később egy negyedik kollégium is alakult, *Kuzniarski János* vezetésével, a Szt. Tarzícus, a kicsiké, akik a felvételre készültek. Avatás után ennek tagjai bekerültek a többi kollégium egyikébe.

1980-ban, amikor már fiaim ministráltak, más rendszer volt. Famíliák nem voltak, minden szeptemberben a tavasszal elsődözőknak új kollégium indult — feltéve, ha volt a vezetésére alkalmas fiú vagy lány, ha nem volt, összevontak évfolyamokat. Itt már kollégiumonként két-két dékán volt. "

MASSÁNY ANDRÁS (1947) üzem-mérnök, most a Szt. Imre plébánia területén él: „A ministránsgárda szervezete teljesen kb. 1959-re alakult ki, szabályzatát későbbi sógorom, *Löffler János* alakította ki. A fiúk vizsgákkal érthették el a különféle fokozatokat. A vizsgakérdéseket *János* dolgozta ki: liturgiaismeret, latin szövegtudás, gyakorlat köréből. Volt, hogy 70-100 tag is volt. Nem volt mise ministráns nélkül. Akkor még több pap volt, koncebrálás nem létezett, mellékoltároknál is miséztek, de itt is volt ministráns. A főoltárnál négy is. Bizonyos számú ministrálást mindenkinek vállalnia kellett, nem az ő általa választott időpontban. Ezen kívül lehetett még jópontokért önként is ministrálni. Nem megfelelő magatartás, mulasztás, csúnya beszéd esetén összeült a fegyelmi becsületbíróság papi részvétellel, és megfelelő számú rosszpont-ítéleteket hozott. Ennek nagy elrettentő ereje volt. Az év végén a pontversenyben legjobbak értékes könyvjutalmakat kaptak plébánosi írásos dicsérettel. A ministráláson kívül rendszeresen fociztunk, időnként kirándulni mentünk, számháborúzni, nyaralni a Balatonhoz egy ismerős család vilájába, tartottunk Mikulás-ünnepséget is.

Talán 1963-ban, amikor *Tóth János* plébános éppen elment, s már *Behinszky* atya sem volt a plébáni-

án, a papságból valaki a rendszer ismeretének híján belenyúlt a Gárda életébe. Ez *János*nak nagyon rosszul esett, ettől kezdve visszavonult.”

Nem véletlenül volt ez a struktúrája a gárdának. A világi önkéntesnek és papi vezetésnek eddigi összhangja ezzel az akcióval eléggé megsérült, a gárda önkormányzata, a ministránsok felelősségtudata látta mindennek végül is a kárát. Az új plébános mindebből mit sem vett észre, szívesen támogatta a ministránsgárdát, amely még ebben a formájában is nagyon értékes eleme volt az egyházközségnek.

VAJNA LÁSZLÓ (1952) — villamosmérnök, az egyházközség cserkészcsapatának parancsnoka — 1963-64-ben került a ministránsgárdába. Akkor már a famíliák nem léteztek, a szervezeti átalakítás már lezajlott. „Csak egyféle tisztségviselő volt, a dékán. Minden dékánnak fejből kellett a fiúk adatait tudnia. A Gárdáról írott névsor ugyanis nem létezhetett. Lelkesen ministráltunk. Vasárnaponként olykor kétszer is voltam misén, ha éppen nem arra voltam beosztva, amelyikre a szüleimmel jártam. Ezen kívül még hétköznap is, eleinte kétszer, később egyszer.”

A ministránsgárda struktúrájának az 1963-64-es plébános-váltás idejére eső részleges lebontása a papság és gárda közti átmeneti bizalmi válság következménye volt. A diktatúra puhulása idején — a hatvanas évek végén — viszont lehetővé vált a templomi hitoktatás, s ennek követelményei szerint célszerűvé vált egy olyan új szervezet, ahol iskolai évfolyamok szerint alakultak a kollégiumok. Időközben a plébániának lett cserkészcsapata is, így ministrálás, hitoktatás és cserkészlet — még ha akár azonos tagokkal is — végleg különböző szervezeti formákban folytatta életét.

id. Frivaldszky János

Próba és fogadalomtétel 2001

A 314. sz. Czuczor Gergely Cserkészcsapat 2001. április 21-én tartotta minden évben szokásos próbáját és fogadalomtételét. Régi hagyományainkhoz híven az újoncoknak és a csapat minden más tagjának is hosszú és kalandos akadályokat kellett leküzdeniük, hogy végül méltók legyenek a zöld nyakkendőre vagy már letett fogadalmuk megújítására.

Idén a megmérettetés az egrivár környékén zajlott. A bátor katonáknak elsőként fel kellett esküdniük *Dobó István* kapitányra és a hazára, s csak ezután indulhattak útnak. A kacskaringós és néhol szövevényes pályán a magyar vitézek találkozhattak a sebesült magyar katonától kezdve a törökök által elrabolt magyar fiún át, a török konyha mesterszakácsáig. Végül, a várromokon harcot vívó janicsárok és legények ádáz csatájába avatkozhattak bele. Mindeközben persze szóba került egy s más: rovásírás, állatnyomok, a cserkészek tíz törvénye, a sebek bekötözése, a térképészet, stb. A beérkező hősokeket *Bornemissza Gergő* fogadta udvarába.

A „játék” után, a nap végén került sor az öt újonc fogadalomtételére és az egy kiscserkész ígérettételére. A vár melletti füves rét méltó helyszíne volt a komoly és lélekmelegítő pillanatoknak, melyeket a kibúvó nap-sütés, és a megérkező családtagok még szebbé varázsoltak. A ránk váró kis gyaloglás ezek után már gyerekjátéknak tűnt, s a hazaérkezés öröme mellett azért mindenkiben ott motoszkált a gondolat: milyen kár, hogy a jó napok mindig túl rövidek!

**2001. április
KK**

Tíz év a Gulág poklában - megbocsátható?

A Felsőkrisztina Katolikus Kör vendége volt Olofsson Placid bencés atya

Zsúfolásig megtelt a templom március 13-án a Felsőkrisztina Kör összejövetelén. Márton atya köszöntője után Szerdahelyi Csongor bevezetőjében arról az egykori szülői értekezletről beszélt, amely ürügyül szolgált Placid atya letartóztatásához és internálásához. Placid atya lendületes, lenyűgöző előadását hallani kell, leírni nehéz. Ezért itt annak csak néhány részletét emelem ki.

„A téma, amit kaptam egy kissé fura - kezdte beszédét az atya - mégpedig kérdőjellel a végén, hogy tíz év a Gulág poklában megbocsátható-e? Hát énnekem válaszolnom kell erre a kérdésre, de engedjétek meg, hogy ne én válaszoljak. A Jóisten fog válaszolni.” A válasz hazatérésük története volt. Amikor már biztosnak látszott, hogy a magyarokat hazaengedik, akkor ő, mint amolyan „lelki szakmunkás” kiadta a jelszót, hogy „nem tudjuk, hogy mi van Magyarországon, hisz tíz esztendővel ezelőtt jöttünk el. De, hogy nekünk új életet kell kezdenünk, az biztos. Új életet nem lehet kezdeni azzal a görccsel, azzal a feszültséggel, ami folyóelemllett bennünk a tíz esztendő alatt. ... Fel kell oldódnunk, ki kell engesztelődnünk. ... Nem tudtam mindenkit meggyőzni. Volt egy ellentábor és az ellentábor vezére azt mondta, hogy de bizony legyen csak még egyszer géppisztoly a kezében, még a csecsemőnek sem fog kegyelmezni.” Elindultak, s a tizedik napon megérkeztek Lembergbe. Itt egyikük igen magas lázzal beteg lett, nem is tudott velük tovább utazni, hanem levették a vonatról, hogy kórházba szállítsák. „Mi aztán tovább mentünk és Csapon, a határon tudtuk meg, hogy ez a fogolytársunk meghalt. És testvéreim, ez volt a géppisztolyos. S akkor egy fogolytársam azt mondta: 'Atya, úgy látszik, nem

lehet játszani Istennel. Nem lehet hazánk földjére ezzel a gyűlölettel, ezzel a bosszúvágygal lépni.' Nos ez a Jóistennek a válasza arra a kérdésre, hogy meg lehet-e bocsátani a tíz esztendőös gulág-poklot.”

Ezt követően arról szólt, hogyan vezette rá egykori osztályfőnöke - dr. Szunyogh-Xavér Ferenc - arra, hogy a Miatyánk sora „legyen meg a Te akaratod” azt jelenti, „Legyen meg a Te üdvözítő akaratod”. Később is ezt az üdvözítő akaratot kereste, mint bencés szerzetes. 1946-ban letartóztatták, majd a szovjet bíróság tíz évre ítélte. Akkoriban sokat gondolkozott azon „most mi az Úristen az akarata?” Csak később értette meg: „az Úristennek az üdvözítő akarata azt kívánta, hogy legyen valaki ott a fogolytársak között, aki tartja bennük a lelket” Ez volt a feladata.

„A tíz év alatt - folytatta előadását az atya - négy szabályt dolgoztunk ki, amit úgy nevezünk: a túlélés négy szabálya”, - s mindezt azért mondta el, mert meggyőződése, hogy a mai magyaroknak is óriási hasznuk lenne belőle, ha megpróbálnának egy kicsit e szabályok szerint élni.

Első szabály: **a szenvedést nem szabad dramatizálni!** Mert akkor mindig gyöngébb leszek és akkor nem bírom el. Nem szabad panaszkodni! Mindig arra kell gondolni, hogy más is kibírta, ezren, százezren kibírták, én is ki fogom bírni.

A második szabály: a szenvedés jön, nem kell keresni. **Az életnek az apró örömeit kell észrevenni és azoknak örülni!** Ez az életnek a művészete. S hogy milyen örömeik lehettek a lágerben? Például: „Mínusz 20 foknál megyünk ki, és motoznak, ki kell nyitni az embernek a pufajkáját, hogy nincs-e valami sugárhajtású repülőgép a hóna alatt, de, ha a katona elfelejtette a vatta-

sapkát levenni, micsoda öröm. Mert ha levetette és átkutatta volna, addig én megfázom. ... Szóval meg lehet találni az életnek az apró örömeit.”

A harmadik szabály arra szolgált, hogy helyzetüket reálisan tudják értékelni. „Én mindig azt mondtam nekik, hogy **ha mi örökké a dicsfényünket smirglizzük, ezzel mi sehova sem tudunk menni....** Azt a fogalmat, hogy ártatlan és gazember, félre kellett tenni.... Hanem ebben a szituációban, ilyen körülmények között kell megmutatni azt, hogy én különb vagyok, hogy nehezebb vagyok, hogy értékeesebb vagyok. Ez mozgósítja az emberben az energiákat.”

A negyedik szabály egy kicsit vallásosabb. Ez így szól: **akinek van hová kapaszkodnia annak könnyebb a szenvedés.** „Nekünk hívő embereknek van hova kapaszkodnunk, a Mindenható Istenbe. Ez azt jelenti, hogy nekünk könnyebb a szenvedés is. És még hozzá kell tenni valamit. Észrevesszük, hogy a mindenható Isten is akarja, hogy túléljük ezt a nyomorúságot.”

Szavait, melyekből a feltétlen bizalom, ráhagyatkozás és optimizmus sugárzott, még óráig hallgattuk volna.

B.Gy.

Csedő István gyergyótekerőpataki plébánostól megkaptuk a Gyulafehérvári Főegyházmege gondosan szerkesztett, igényes megjelenésű sematizmusát, hogy megkereshessük további testvértemplomainkat. Köszönet érte.

Testvértemplomunk Füzesabony

A füzesabonyi templom keresztelőkútja

Füzesabony sokunk számára ismert vasúti-közúti csomópont Budapeستől kb. 110 km-re keletre az M3-as autópálya mentén. Jelentőségét közlekedési helyzete adja: itt ágazik le a Budapest-Miskolc fővonalról az egri és a Tiszafüreden át Debrecenbe vezető vasútvonal. Az M3-as autópálya most itt ér véget. Aki lekanyarodik a gyorsforgalmi útról, hogy folytassa útját a 3-as főúton, már messziről látja barokk templomának sárga tornyát.

A falu nevét először 1261-ben említik, mint az egri püspök birtokát. 1552-ben, Eger várának ostroma idején a törökök elpusztították. 1631-ben érkeztek újabb telepesek, de 1686-ban a törökök visszavonulása során újra elnéptelenedett. 1700-ban *Telekesy István*, „a kuruc püspök” (1699-1715), az egri egyházmegye újjászervezője megpróbálta benépesíteni. 1711-ben kezdték a plébánián az anyakönyveket vezetni. Az 1723-as összeírás még csak annyit közölt, hogy a Keresztelő Szent János titulusú templomot már régen építették.

A mai templomot gróf *Erdődy Gábor* (1684-1744) egri püspök (1715-44), a falu földesura a közép-

kori falak felhasználásával *Carlone* tervei alapján 1731-ben kezdte el építtetni. Ugyanebben az időben, mint földesúr, több, a püspöki uradalomhoz tartozó faluban építtetett templomot, többek között Makláron, Kerecsenden, Demjénben, Sarudon, és Felnémetben. *Giovanni Battista Carlone* (1682-1747), olasz mester 1713-ban állt az egyházmegye szolgálatába, és 30 éven át meghatározó építészeként dolgozott az északkeleti országrészben. Tervei alapján épült számos egyéb épület közül az egri püspöki palota, a kórház és a jezsuita templom, a debreceni Szent Anna és a miskolci minorita templom, valamint az edelényi és az aszódi kastély. Az egyhajós, jó arányú barokk templomot 1735-ben maga *Erdődy* püspök szentelte fel. Ennek emlékét őrzi a homlokzati főkapu feletti kőtábla, amely az építtető püspök címere alatt latin nyelvű felirattal emlékezik meg a templom építésének körülményeiről. Mai formáját 1815-ben nyerte el a már 1790-re szűkössé vált épület. A múlt századi bővítés során északi sekrestyéjét lebontották, és egy emelet magasságban klasszicista stílusú oldalhajókat építettek hozzá. A második világháború során, 1944-ben súlyos sérüléseket szenvedett, az egész torony és a homlokzat egy része romba dőlt. Az 1947-re elkészült felújítás során a jó arányú barokk tornyot megmagasították, ezért tűnik ma kissé aránytalannak a torony és a templom tömege. 1964-ben ismét res-

taurálták. 1987-ben szentelték fel a 8 mázsás Szent István harangot. A műemlék jellegű templomot legutóbb 1993-ban újították fel.

Ottjártamkor, 2001 májusában éppen bérálás volt. A gyönyörűen feldíszített templomban ragyogó fények mellett, virágkoszorúk közepette fényképezkedtek az immár megbérmált fiatalok családjukkal és a láthatóan közszeretnek örvendő fiatal atyával. A templom jó állapotban van, látszik rajta, hogy használják, szeretik a füzesabonyi hívek. Berendezése igen értékes, a márvány keresztelőkút 1800 körül készült, míg a klasszicista, Jézus megkeresztelkedését a Jordánban ábrázoló oltárképet 1840 körül készítette *G. Adami* és *Mózes J.* mester.

Jó érzés volt látni annyi ellenkező példa után egy szépen felújított, eredeti fényében pompázó, élő közösségnek otthont adó istenházát. Külön örömmel töltött el, hogy elmentétkben az általános gyakorlattal, a szentmise után, amikor már mindenki távozott, nem zárták be teljesen a templomot. A Füzesabonyban járó vándor betérhet pár percre az előtérbe, hogy imádkozzon kicsit a csendben, vagy egyszerűen csak megnézzé a település szép, barokk Keresztelő Szent János templomát.

Vasdinnyey Miklós

A Lateráni székesegyház minden templomok anyja és feje, valamint testvértemplomunk is

Egyházmegye születése - ma

(Beszámoló Balás Béla püspök atya május 12-én tartott előadásáról)

A Jóisten akit szeret, azt megpróbálja - mondta köszöntőjében Szerdahelyi Csongor a Felsőkrisztana Katolikus Kör vezetője a kör utolsó előadásán. A köszöntés a hozzánk látogató 60 éves, de örök fiatal **Balás Béla püspök** úrnak szólt, és arra utalt, hogy a rendszerváltás után egy új egyházmegye megszervezését kapta feladatul a Szentatyától.

„Tisztelettel köszöntöm Önöket Magyarország legkisebb egyházmegyéje nevében”- kezdte előadását a püspök úr. „Országos kimutatások szerint mögöttünk csak Pannonhalma van.” A feladatot kedves, szinte humoros kihívásnak tekintette, így csúszott ki a száján beiktatásakor mondott beszédében, „ hogy én vagyok a Vatikán legújabb vicce. Mert Isten szereti megréáálni a világot. A semminek látszókat választja, s nyugalommal mondhatom, hogy nem is akartam, és nem is akarok másnak látszani.” Az egyházmegye adatairól szólva elmondta, hogy lakóinak száma kb. 422 ezer, de folyamatosan csökken a lélekszám. „Vannak községek, amik a szemem láttára felére, harmadára zuhantak vissza. 156 plébánia van elméletben, mert ebből 76 üres. Nem mondom okvetlenül, hogy ez baj. Próbálok mindenhol a vigaszt is észrevenni, meg a humort meglátni és a kegyelmet remélni az események mögött... Nem kell mindig visszafelé nézni! Az, hogy megszűnik imitt-amott a vidék, ez még nem tragédia okvetlenül... Városok azért nálunk is valamiképp gyarapodnak és számomra legizgalmasabb kérdés, hogy mi lesz a panelházakkal, az aluljárókkal, a diszkók, presszók népével? Tudunk-e az ő nyelvükön beszélni, meg tudjuk-e szólítani őket? 94 aktív papunk van, ebből 8-an 80 év feletti. Aztán nagyon sok 75 évesünk, meg 70 évesünk.

Semmi gond, mert hála a Jóistennek jönnek a fiatalok, s ezt halkan mondom, alázattal, hogy Isten irgalmát el ne játsszam hetvenkedéssel, vagy büszkélkedéssel, de 24 fiatalunk készül a papságra. Tavaly négyet szenteltünk, idén négyet szentelünk, s jövőre valószínűleg ötöt fogunk szentelni.” S kilátásban van újabb négy jelentkező. Már nem szorul rá, hogy Erdélyt járva toborozzon növendékeket.

Az egyházmegye lakóinak történelméről elmondta, hogy mindig is ellenállók voltak az itt élők. Ezt mutatja, a Koppány-kultusz, vagy, hogy az Úttörőszövetségnek remekül működő fészke, szervezete van ezen a területen. A 94-es választáson szinte az egész terület „elpirult”. A baloldaliság, antiklerikalizmus okai közt megemlítette a mindig is jellemző szétagoltságot, szegénységet, s bizonyos mértékben az egyházi nagybirtokokat is. Letartóztatták Badalik Bertalant, az utolsó „folyamatosan működő” püspököt, aki után legalább 15 év joghézag következett. Szendi püspök úr egy teljesen lepusztult vidéket, erkölcsileg szézilált állapotot örökölt. Most az északi rész, a Balatontól északra elterülő rész katasztrófális paphiánnyal küzd. „Az egész egyházmegyeátrendezés nem azért történt, mert a Vatikán már Trianont is elismeri”.- monda ezután a püspök úr. Véleménye szerint, a több országot is érintő átszervezés célja az erőekkel való jobb gazdálkodás, s bizonyos humánus szempont, „hogy ráérjen a püspök közibe menni népének”.

Mit lehetett csinálni ilyen előzmények után 93-óta? Ezen a régi egyházmegye „büntető részlegén”, nem ritka az 50-60 éve egy helyen működő, a legelemibb infrastruktúrát is nélkülöző pap, s a külvilágtól elzárt határsávi területeken, megüledett az egész élet. „Nem min-

denhol, mert vannak álomszép, tökéletesen jól működő, meredeken felfelé menő közösségek.” A körülmények illusztrálásaként egy bérálás történetét mesélte el. „Megérkezem valahová, nem vár a kutya sem. Nem baj, fogom a szatyorkámat, motyómat, aztán elindulok a templom felé... elérkezik az időpont, ott van a kerületi esperes szerencsére, a plébános úr valahol eltűnt, mert most még intézkedik. Az időpont megvan, hát ahogy dukál indulunk a süveggel, pásztorbottal, főkapun... Harang semmi, kántor nincs, én elkezdek énekelni, folytatom is, mert egyszál egyedül énekelek, megérkezem a főoltárhoz, visszafordulok és köszönti a templom atya a mellettem álló esperest, mert az kövérebb, mint én, és nagyobb... Hát csak humorral lehet bírni. Nem beszélve arról, hogy plébános úr mondja, hogy hát életének a legnehezebb bérálása ez volt, mert a képviselőtestület azt mondta, hogy ha Ez -már mint én- nem hoz pénzt, akkor minek jön ide zabálni... Bérálás szentsége...” Számára tehát a feladat egy kedves kihívás. Nem reagálhat semmi negatívumra, neki

vissza kell mosolyogni. Akivel kapcsolatba kerül, annak neki kell bemutatkoznia a kereszténység nevében. Hálát ad a Jóistennek a kezdeti évekért, ahogy fogalmazta a „noviciátusért”, amikor a dunakanyari szép hat év után az AEH jóvoltából hat év alatt hét áthelyezést élt meg. Ahogy beindult valami máris dobták tovább. Így végigjárta a vidék és Budapest legnehezebb helyeit rengeteg tapasztalatot gyűjtve. Püspöksége első 4-5 éve olyan volt, mint egy első világháborús pergőtűz. „Most már évek óta csönd van, alkotó, jó légkör, normálisan megy minden. De az első 4 évben, így fogalmaztam, én több támadást kaptam és nagyobb magányt éltem át, mint az elmúlt negyven év alatt.” Feljelentések, ijesztgetések, fenyegetések tömkelegét kellett átélnie. Hozzá kellett nyúltni a térképhez a beosztásokhoz a Balaton mentén és másutt is, ami szintén nem ment feszültség nélkül, de ki kellett bírni.

Ebben a helyzetben úgy érezte, hogy itt „gyógyítani kell, visszamosolyogni”. Végiglátogatta az iskolákat, mert meggyőződése, hogy a jelenlegi helyzetben nem a szülőket, gyerekeket kell elsősorban megszólítani, hanem a pedagógusokat, de úgy, hogy ne szégyenítse meg őket, ne tegyen szemrehányást, ne legyen támadó. „Bekéretszkedtem tantestületekbe, aztán híre ment, imitt-amott hívtak is, de volt úgy, hogy én rájuk telefonáltam... Olyan elképesztő volt az ötlet, hogy egyik sem utasított vissza. Nem tudták, mit kell ilyenkor csinálni. Én meg élveztem, mert én ezt a Gyorskocsi utcában kitanultam annak idején, hogy amikor az elvtárs logikáját kiismerem, utána. mint a sakkozó tudom előre, hogy mit fog lépni és kérdezni és akkor már én játszom ővele”. A beszélgetéseket azután már úgy vezette, hogy sorra megnyerte a tantestületek szimpátiáját támogatását. Nem egy esetben többször visszahívták, sőt segítségét

is kérték. Hasonló módon, ha bér-málásra hívják, napokkal előbb ellátogat az adott településre. Ott igyekeznek a felnőtteket összehozni, és mindenkire szeretne szólni. Mint a polgármestereknek szokta mondani: „nem katolikus propagandát csinállok, hanem közhasznú dolgokat fogok mondani.” És tényleg úgy van. Az életről, beszél, a serdülő korról. Hogy miként kell ezekkel a gyerekekkel bánni. S csak ezután beszél a szentségekről a bér-málásról. Általában ezt követően a bér-málkozókkal beszélget hasonló módon.

Végezetül arról beszélt a püspök úr, hogy milyen nehezen értette meg kezdő papként és városi emberként a vidéki emberek gondolkodását, viselkedését. „Ők nem azt figyelik, hogy mit beszél az illető, hanem, hogy ki az aki beszél. A szó mögött ki van?” Ennek bizonyítására 12 évre volt szüksége. „De utána gyönyörűség volt ott papnak lenni.Egy egyházmegye százszor nagyobb, mint egy plébánia. Hát, ha egy plébániához 10 év, 12 év kellett, ezt beszorozva ezer, ezerkétszáz év alatt fog ez menni”

Zárszóként Szerdahelyi Csongor az egyházmegye sematizmusából idézte Balás Béla püspök úr papi hitvallását:

„Hiszem, hogy Isten nagy munkára hívott. Hiszem, hogy kegyelmével mindenre képes vagyok. Bízom, hogy Jézus nem hagy el soha. Élek Szentlelkével és éltetetek reményével. Dolgozom Egyházában. Szeretem az embereket, tudom, hogy szeretet nélkül semmit sem érnék. Ellene mondom a papi élet minden pompájának. Vállalom a papi élet minden szenvedését. Kutatom a teljes igazságot, barátja vagyok minden jónak és szépnek. Töreksem önmagam és a rámbízottak jobbítására. Akarok szent pap lenni. Isten engem úgy segítjen! Amen.

B.Gy.

IRODALOM

Június 13-án ünnepli az egyház az egyik legnépszerűbb szentet, Páduai Szent Antalt. Tisztelete az egész világon elterjedt. Nem csak katolikusok, de protestánsok és nem keresztények is gyakran kérik segítségét elkeseredésükben, kilátástalan helyzetükben. Erre megható példa a „nyakas, magyar kálvinista”, **Ady Endre** verse.

Szent Antal tisztelete

Mikor tudom, hogy
Vagyok az, aki voltam
S mikor az Ember
Jól be- és kigomboltan
Fetreng és őrjöng,
Száguld és szenved,
Hadd imádjam meg,
Én, a kálvinista,
A páduai Antalt,
A szentet.

Óh, drága szent, Te,
Ki megholtál,
Mielőtt baj lett volna
S aki oly okos voltál,
Hogy még mái butáknak
Is te adsz okosságot,
Nézz rám:
Ime, rajtam az átok.

Voltam Szent Antalja
Szép gondtalan időknél,
Voltam valakijük
A nőknek,
Voltam apostol
És próféta is,
Szent Antal, őszám,
Kár, kár, ami történik,
Kár, kár és hamis,
Ma minden hamis.
Tán az is, amit mondtam.

Akinek nevét templomunkban olvashatjuk

Páduai Szent Antal

Templomunk bal oldali ablakosrában a második üvegablak az egyház talán legkedveltebb szentjét, Páduai Szent Antalt ábrázolja. A gyermek Jézust karjában tartó ferences szerzetes alakját minden templomba járó katolikus ismeri, talán nincs is olyan katolikus templom a világon, ahol ne láthatnánk valamilyen ábrázolását, és ne lenne Szent Antal persely, aminek bevételét a szegények javára fordítják. Tisztelete annyira elterjedt, hogy nem csak a katolikusok, de sok protestáns is segítségét kéri ügyes-bajos dolgaiban vagy nagy szükségben. Sőt, a Balkánon több helyen a mohamedánok is tisztelik.

Antal 1195-ben Lisszabonban született. 17 évesen lépett az ágostonos kanonokrendbe, de 1220-ban átlépett a ferencesek köré. Ott kapta az Antal nevet. Még ugyanebben az évben Marokkóba utazott hittérítőnek, de betegsége miatt vissza kellett fordulnia. Egy

tengeri vihar hajóját Szicíliaba sodorta. Innentől kezdve Itáliában működött. Eleinte visszavonultan, remeteként élt, majd később éveken keresztül Itália szerte, sőt Franciaországban is az eretnecség ellen prédikált. Beszédeiben különösen a börtönben sínylődők és a fizetésképtelen adósok érdekében szólt. Élete alkonyán a *camposanpietroi* remeteségben élt egy diófára erősített kunyhóban. 1231-ben halt meg, úton Pádua felé. Holttestét az ottani *Santa Maria Maggiore* templomban temették el, innen a „páduai” előnév. IX. Gergely pápa avatta szentté egy évvel halála után, 1232-ben. 1263-ban holttestét a tiszteletére emelt hatalmas páduai bazilikában helyezték el, amit a köznyelv csak „*Il Santo*”-nak nevez.

Általában ferences csuhában ábrázolják, a kis Jézussal karján. A legenda szerint megjelent neki a gyermek Jézus; ennek egyik rendtársa tanúja is volt. Szent Antalról számtalan egyéb legenda szól. Az egyik szerint úgy prédikált esőben, hogy hallgatósága nem lett vizes, a másik szerint elérte, hogy egy beszélni nem tudó csecsemő tanúsítsa házasságtöréssel vádolt anyja ártatlanságát. Halottakat támasztott fel, többek között egy forró vízbe esett csecsemőt is.

Pádua, Lisszabon, Paderborn és Hildersheim városok, a házastársak, asszonyok, gyermekek, utazók, fazekasok védőszentje. Segítségét mindenféle bajban kéri, legtöbbször az elveszett tárgyak megtalálásában.

Tisztelete a ferencesek közreműködésével az egész világon elterjedt, a leghíresebb itáliai és európai művészek ábrázolták (Donatello, Raffaello stb.). Magyarországra

tisztelete a XVII-XVIII. században érkezett Bajorországból és Ausztriából, és a mai napig nagyon elterjedt. Többek között a magyarországi barokk egyik legszebb alkotásaként számon tartott egri minorita templom védőszentje, Budapesten a zuglói és a pasaréti ferences templom viseli nevét, valamint a kevésbé ismert pesterzsébet-kakastói templom.

V.M.

Szeretném mindenkinek a segítségét kérni!

De mindenek előtt köszönöm azok segítségét, akik vállalják (az amúgy is, a

Felső-Krisztinavárosi Gitáros Együttes

misében „hívek könyörgése”-nek nevezett részben), az általam tolmácsolat kérsnek eleget téve, néhány szó felolvasását a „Hiszek egy...” után, a többi hívő sokasága előtt. Én nem merném! Ezért is kérek meg másokat.

Kérek mindenkit, aki szeret énekelni, tegye velünk! Jöjjön közelebb hozzánk, üljön egy-két padsorral előrébb! Mi több! Jöjjön, próbáljon velünk! Ha bárkit megkérdez a sekrestyében vagy a gitárosok közül, meg fogja tudni, mit kell tennie!

De most is leírom. Minden vasárnapi mise előtt két, énekeseknek egy órával kell megjelenni a próbán. Nyáron (időszámítás szerint), a plébániai földszinti ministráns teremben, télen a templomban.

Aki pedig valamilyen hangszeren játszik, azt egyenesen felszólítottam erre!

Remélem, találkozunk!

Madocsay Ákos

A Felső-Krisztinavárosi Keresztelő Szent János Plébánia közösségének lapja

IV. évfolyam, 5. szám 2001. Te Deum

Szerkesztik: Babics Balázs, Béres György, Lukách Krisztina, Müller Ferenc, Szerdahelyi Csongor, Vasdinnyey Miklós
Ötleteiket, észrevételeiket várjuk a sekrestyében e célra elhelyezett dobozba.